

บรรณานุกรม

ภาษาไทย

หนังสือ

- กาญจนา คุณารักษ์. หลักสูตรการพัฒนา. นครปฐม: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2527.
- กุหลาบ ตันติผลาชีวะ. การบริหารหอผู้ป่วย. กรุงเทพมหานคร: เจริญกิจ, 2525.
- ไชแสง ชวศิริ. การบริหารการพยาบาล: เครื่องมือทางการบริหาร. สงขลา: คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์, 2528.
- ชาญชัย ลิวตรงสิมา และ เชิดวิทย์ ฤทธิประศาสตร์. การพัฒนาศึกษา. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยรามคำแหง, 2520.
- ดวงวิศ ลิ้มไขบล. "หลักและกระบวนการบริหารการพยาบาล" ใน ประสบการณ์วิชาชีพการพยาบาล หน่วยที่ 6-10, หน้า 207-282.
- กันยา กาญจนบุรานนท์, ประธานกรรมการ. กรุงเทพมหานคร: รุ่งศิลป์การพิมพ์, 2529.
- ธงชัย สันติวงศ์. หลักการจัดการ. กรุงเทพมหานคร: ไทยวัฒนาพานิช, 2531.
- บวร ประณัติดี. การวัดและประเมินผล. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยรามคำแหง, 2521.
- บุญธรรม กิจปริศนาวิสิทธิ์. ระเบียบวิธีการวิจัยทางสังคมศาสตร์. กรุงเทพมหานคร: นคร, 2527.
- ประคอง กรรณเสถ. สถิติเพื่อการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์. กรุงเทพมหานคร: ไทยวัฒนาพานิช, 2528.
- ประนอม โอทกานนท์. "การนิเทศการพยาบาล" ใน ประสบการณ์วิชาชีพพยาบาล หน่วยที่ 11-13, หน้า 125-172. กันยา กาญจนบุรานนท์, ประธานกรรมการ. กรุงเทพมหานคร: รุ่งศิลป์การพิมพ์, 2529.

พรจันทร์ สุวรรณชาติ. "ทรัพยากรกับการบริหารการพยาบาล" ใน ประสบการณ์วิชาชีพการพยาบาล หน่วยที่ 11-13, หน้า 1-50. กัณยา กาญจนบุรานนท์, ประธานกรรมการ. กรุงเทพมหานคร: รุ่งศิลป์การพิมพ์, 2529.

นงรัตน์ บุญญานุกัณฑ์. การจัดบุคลากรเพื่อคุณภาพการดูแล. กรุงเทพมหานคร: ไทยเซชม, 2522.

_____. เอกสารประกอบวิชาประเด็นและแนวโน้มทางการพยาบาล หน่วยที่ 8-13. พรจันทร์ สุวรรณชาติ, ประธานกรรมการ. กรุงเทพมหานคร: รุ่งเรืองศิลป์, 2530.

ระวีง เนตรโพธิ์แก้ว. องค์การและการจัดการ. กรุงเทพมหานคร: นิตักษณ์อักษร, 2528.

ลีนา ลินานูเคราะห์. องค์การและการจัดการ. กรุงเทพมหานคร: การศาสนา กรม-ศาสนา, 2530.

วาสนา สิงห์โกวินทร์. เทคนิคการพัฒนาศิลปะ. กรุงเทพมหานคร: คณะเศรษฐศาสตร์ และบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2528.

วิเชียร ทวีลาภ. นิเทศการพยาบาล. กรุงเทพมหานคร: รุ่งเรืองธรรม, 2522.

วิเชียร ทวีลาภ และ คณะ. หลักการบริหารการพยาบาล. กรุงเทพมหานคร: คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล, 2523.

สมคิด รักษาสิทธิ์. "พยาบาลกับการทำงานเป็นทีม" ใน ประสบการณ์วิชาชีพการพยาบาล หน่วยที่ 6-10, หน้า 51-115. กัณยา กาญจนบุรานนท์ ประธานกรรมการ. กรุงเทพมหานคร: รุ่งศิลป์การพิมพ์, 2529.

สมพงษ์ เกษมลิน. การบริหารงานบุคคลแผนใหม่. พิมพ์ครั้งที่ 5. กรุงเทพมหานคร: ไทยวัฒนาพานิช, 2526.

สมาน รังสิโยกฤษณ์. ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคล. พิมพ์ครั้งที่ 11. กรุงเทพมหานคร: สำนักสวัสดิการ ก.พ., 2528.

สุจินต์ วิจิตรกาญจน์. "การพัฒนาศาสนาพยาบาล" ใน ประสบการณ์วิชาชีพการพยาบาล
หน่วยที่ 6-10, หน้า 285-313. กัญญา กาญจนบุรานนท์, ประธานกรรมการ.
กรุงเทพมหานคร: รุ่งศิลป์การพิมพ์, 2529.

สุปราณี วคินอมร. การพยาบาลพื้นฐาน แนวคิด และ การปฏิบัติ. กรุงเทพมหานคร:
เจริญผล, 2531.

สลักพันธ์ มีชูทรัพย์. การบริหารบุคลากรทางการพยาบาล. กรุงเทพมหานคร: คณะพยาบาล
ศาสตร์มหาวิทยาลัยมหิดล, 2527.

———. การบริหารการพยาบาล. กรุงเทพมหานคร: กรุงเทพมหานครการพิมพ์, 2530.

เอกสารอื่น ๆ

กนิษฐา ธนสารศิลป์. "การศึกษาปัญหาเกี่ยวกับการพัฒนาศาสนาพยาบาลของสภาการพยาบาลไทย."
วิทยานิพนธ์ปริญาครุศาสตรมหาบัณฑิต ภาควิชาพยาบาลศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2529.

คู่มือข้าราชการแผนกการพยาบาล โรงพยาบาลศิริราช ฉบับปรับปรุง ปี 2528. คณะแพทย์
ศาสตร์ศิริราชพยาบาล มหาวิทยาลัยมหิดล, ธันวาคม 2527.

ชนัดดา เหมือนแก้ว. "กิจกรรมการพัฒนาคณาจารย์: การศึกษาเฉพาะกรณีสถาบันเทคโนโลยี
พระจอมเกล้า วิทยาเขตพระนครเหนือ." วิทยานิพนธ์ปริญาครุศาสตรมหา-
บัณฑิต ภาควิชาบริหารการศึกษามหาบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2528.

คิชนงค์ วิเศษไชยศรี. "งานบริหารการศึกษาของวิทยาลัยพลศึกษา สังกัดกรมพลศึกษา."
วิทยานิพนธ์ปริญาครุศาสตรมหาบัณฑิต ภาควิชาบริหารการศึกษามหาบัณฑิตวิทยาลัย
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2527.

ทองกษัตริย์ วัชรโรทยาน. "การพัฒนาศาสนาของสถานศึกษามหาพยาบาลในประเทศไทย."
วิทยานิพนธ์ปริญาครุศาสตรมหาบัณฑิต ภาควิชาบริหารการศึกษามหาบัณฑิตวิทยาลัย
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2523.

ทวีบุรณ์ หอมเย็น. "ผู้บริหารโรงเรียนกับการพัฒนาศาสนา." มิตรครู: 25 (ธันวาคม
2526): 34-39.

นิรมล คำเพื่อน. "ปัญหาและความต้องการการพัฒนาศาสนาเกี่ยวกับการจัดการทางการพยาบาล
ตามการรับรู้ของพยาบาลหัวหน้าหน่วย โรงพยาบาลสังกัดกรุงเทพมหานคร."
วิทยานิพนธ์ปริญาครุศาสตรมหาบัณฑิต ภาควิชาพยาบาลศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2529.

นัชรินทร์ เน็ชรกาน์. "นวัตกรรมการบริหารของพยาบาลหัวหน้าหอผู้ป่วยตามการรับรื้อของ
พยาบาลประจำการ และแพทย์ในโรงพยาบาลสังกัดกองโรงพยาบาลภูมิภาค
กระทรวงสาธารณสุข." วิทยานิพนธ์ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย
มหิดล, 2524.

ไพลิน นุกุลกิจ. "การวิเคราะห์พัฒนาการของการศึกษานพยาบาลในประเทศไทย." วิทยา
นิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต ภาควิชาพยาบาลศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลง
กรณ์มหาวิทยาลัย, 2529.

รัชนี อยู่ศิริ. "เปรียบเทียบการประเมินการปฏิบัติการพยาบาลของพยาบาลวิชาชีพ ในโรง-
พยาบาลมหาวิทยาลัย." วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต ภาควิชาพยาบาล
ศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2523.

สกล รุ่งโรจน์. "การศึกษาการจัดกิจกรรมการพัฒนาศุคลากรของโรงเรียนประถมศึกษา
สังกัดสำนักงานประถมศึกษา." วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต ภาควิชา
บริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2529.

สุนัตรา วัชรเกตุ. "ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยคัดสรรกับนวัตกรรมการจัดการทางการ
พยาบาลของพยาบาลประจำการ ในโรงพยาบาลของรัฐ กรุงเทพมหานคร." วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต ภาควิชาพยาบาลศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2531.

อรพินท์ กลประภา. "การพัฒนาศุคลากรในวิทยาลัยเทคโนโลยีและอาชีวศึกษา ในเขต
กรุงเทพมหานคร." วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต ภาควิชาบริหาร
การศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2525.

อุดมรัตน์ สงวนศิริธรรม. "โครงการจัดและดำเนินการหน่วยพัฒนาศุคลากรด้านการบริการ
พยาบาลในโรงพยาบาล." วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต ภาควิชา
พยาบาลศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2523.

ภาษาต่างประเทศBooks

- Barrett, Jean, Gessner, Barbara A. and Phelps, Charlene. The Head Nurse. 3rd 2d. New York: Appleton-Century Crofts, 1975.
- Cebulk, R. Management Knowledge and Skill Perceived to be Utilized by Academic Nursing Administrators (Doctoral Dissertation, University of Pittsburgh, 1977). Dissertation abstracts International, 1977, 38: 5268.
- Chamber Clark, Carolyn and Shea A. Carole. Management in Nursing: A Vital Link in The Health Care System. New York: Mc. Graw-Hill Book Company, 1979.
- Kriegel, Julia. The Head Nurse Thoughts and Decisions. New York: The Mac Millan Company, 1968.
- Massie, Joseph L. and Douglas John. Managing: A Contemporary Introduction. 3rd ed. Englewood Cliff: Prentice-Hall Inc, 1981.
- National League of Nursing. Inservice Education for Hospital Nursing Personnel. New York: National League for Nursing, Inc., 1958.
- Nigro, Felix A. and Nigro, Lloyd E. Modern Public Administrative. New York: Harper and Row, 1984.
- Pigor, Paul and Myers, Charles. Personal Administration. 7th ed. New York: Mc. Graw-Hill Book Co., 1973.
- Swanburg, Russel C. Inservice Education. New York: C.P. Putman's Son, 1968.

Stevens, Barbara J. First-line Patient Care Management. 2nd ed.
Maryland, London: Aspen System Co., 1983.

Stevens, Warren F. Management and Leadership in Nursing.
New York: Mc. Graw-Hill Book Co., 1978.

Tobin, Helen M. and Others. The Process of Staff Development:
Component for Change. St. Louis: The C.V. Mosby Co.,
1974.

Vincenti, Marie D. Administration Nursing Service. Boston:
Little Brow and Co., 1972.

Articles

Dugan, Anna B. "Nursing Autonomy Key to Quality Nursturance."
Journal of Nursing Administration 1 (July-August 1971):
50-54.

Stevens, Barbara J. "Improving Nurses' Management Skills."
Nursing Times 76 (March 1980): 2025.

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาคผนวก

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาคผนวก ก.

รายนามผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบความตรงตามเนื้อหาของแบบสอบถาม

ผ.ศ. สลักชัย มีชูทรัพย์	รองหัวหน้าภาควิชาการพยาบาลรากฐาน คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล
ผ.ศ. จันทร์เพ็ญ การีเวท	อาจารย์ภาควิชาการพยาบาลอายุรศาสตร์ คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล
ดร. นิษฐาภรณ์ อิงคามระชร	หัวหน้าแผนกวิชาการพยาบาลศัลยศาสตร์ วิทยาลัยพยาบาลสภากาชาดไทย
อาจารย์ กรองจิต วาทิสาทกกิจ	อาจารย์ประจำแผนกวิชาการพยาบาลพื้นฐาน วิทยาลัยพยาบาลสภากาชาดไทย
คุณเจารุวรรณ เสวกรวรรณ	หัวหน้าฝ่ายการพยาบาล โรงพยาบาลราชวิถี
คุณเรณู ไรจนะศิริ	รองหัวหน้าฝ่ายวิชาการ แผนกการพยาบาล โรงพยาบาลศิริราช
คุณดวงจันทร์ ทิพย์ปรีชา	ผู้ตรวจการพยาบาล แผนกอายุรกรรม โรงพยาบาลศิริราช
คุณนิบลพรรณ ชัยจันทร์	หัวหน้าแผนกวางแผนและพัฒนาบริการพยาบาล สำนักงานกลาง สภากาชาดไทย
คุณลดาวัลย์ รวมเมฆ	ผู้ช่วยหัวหน้าตึก ก.ป.ร. โรงพยาบาลจุฬาลงกรณ์ สภากาชาดไทย

ภาคผนวก ข.

สถิติและเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. ค่ามัธยฐานเลขคณิต (ประกอบ กรรณสูตร 2524: 94)

$$\bar{X} = \frac{\sum X}{N}$$

เมื่อ \bar{X}	หมายถึง	ค่ามัธยฐานเลขคณิต
$\sum X$	หมายถึง	ผลรวมของคะแนนทั้งหมด N จำนวน
N	หมายถึง	จำนวนข้อมูลในกลุ่มตัวอย่าง

2. ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (ประกอบ กรรณสูตร 2524: 94)

$$S.D. = \sqrt{\frac{N \sum X^2 - (\sum X)^2}{N(N-1)}}$$

เมื่อ S.D.	หมายถึง	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
$\sum X$	หมายถึง	ผลรวมทั้งหมดของคะแนนแต่ละตัว
$\sum X^2$	หมายถึง	ผลรวมทั้งหมดของคะแนนแต่ละตัว ยกกำลังสอง
N	หมายถึง	จำนวนข้อมูลในกลุ่มตัวอย่าง

3. สูตรในการวิเคราะห์ความเที่ยงแบบสัมประสิทธิ์แอลฟา
(α - coefficient) ของ ครอนบาช (บุญธรรม กิจปริดาบริสุทธิ
2527 : 170)

$$\alpha = \frac{n}{n-1} \left(1 - \frac{\sum S_i^2}{S_x^2} \right)$$

เมื่อ n = จำนวนข้อคำถาม
 S_i^2 = ความแปรปรวนของคะแนนแต่ละข้อ
 S_x^2 = ความแปรปรวนของคะแนนของผู้ตอบทั้งหมด
 หรือกำลังสองของส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
 ของคะแนนของผู้ตอบทั้งหมด

4. ค่าแนวคิด t - test เพื่อทดสอบนัยสำคัญของความแตกต่างระหว่าง
ตัวแปร 2 กลุ่ม จากสูตร (ประคอง กรรณสูตร 2528 : 82)

$$t = \frac{\bar{X}_1 - \bar{X}_2}{\sigma(\bar{X}_1 - \bar{X}_2)}$$

เมื่อ $\bar{X}_1 - \bar{X}_2$ แทนความแตกต่างระหว่างคะแนนค่าเฉลี่ย
 $\sigma(\bar{X}_1 - \bar{X}_2)$ แทนความคลาดเคลื่อนมาตรฐานของความแตกต่าง
 ระหว่างคะแนนค่าเฉลี่ย

5. ทดสอบสมมติฐานของการวิจัย โดยใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (ANOVA) หรือการทดสอบค่าเอฟ (F-test) (ประกอบ กรรณสูต 2528: 182)

แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS = SS/df	F
ระหว่างกลุ่ม	k-1	SS_{L}	$MS_{\text{L}} = SS_{\text{L}}/k-1$	$MS_{\text{L}}/MS_{\text{W}}$
ภายในกลุ่ม	N-k	$SS_{\text{W}} = SS_{\text{L}} - SS_{\text{L}}$	$MS_{\text{W}} = SS_{\text{W}}/N-k$	
รวม	N-1	SS_{L}		

โดยที่

- SS_{L} = ผลบวกของกำลังสองของส่วนเบี่ยงเบนทุกกลุ่ม
- SS_{W} = ผลบวกของกำลังสองของส่วนเบี่ยงเบนระหว่างกลุ่ม
- SS_{W} = ผลบวกของกำลังสองของส่วนเบี่ยงเบนภายในกลุ่ม
- MS_{L} = ค่าเฉลี่ยของผลบวกกำลังสองภายในกลุ่ม
- MS_{W} = ค่าเฉลี่ยของผลบวกกำลังสองระหว่างกลุ่ม
- N = จำนวนข้อมูลทั้งหมดทุกกลุ่มรวมกัน
- k = จำนวนกลุ่ม
- df = ชั้นแห่งความเป็นอิสระ

6. การวิเคราะห์ความแปรปรวนมีนัยสำคัญจะทดสอบภายหลังเป็นรายคู่
 (Multiple Comparison of Mean) ด้วยวิธีการของเชฟเฟ (Scheffe' Method)
 (ประกอบ กรรณสูตร 2528: 182)

$$F = \frac{(M_1 - M_2)^2}{MS_w (1/n_1 + 1/n_2)(k - 1)}$$

เมื่อ M_1, M_2 = คะแนนเฉลี่ยของคะแนนแต่ละกลุ่ม
 n_1, n_2 = จำนวนตัวอย่างประชากรในกลุ่มที่ 1, 2
 MS_w = ค่าเฉลี่ย ของผลบวกกำลังสองภายในกลุ่ม
 k = จำนวนกลุ่ม

ศูนย์วิทยทรัพยากร
 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ที่ ทม 0309/541

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ถนนพญาไท กรุงเทพฯ 10330

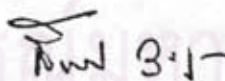
16 มกราคม 2533

เรื่อง ขอความร่วมมือในการวิจัย
เรียน ผู้อำนวยการ โรงพยาบาลศรีนครินทร์
สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม

เนื่องด้วย น.ส. ชุติมา ศรีเอี่ยม นิสิตชั้นปริญญาโทบัณฑิต ภาควิชา
พยาบาลศึกษา กำลังดำเนินการวิจัยเพื่อเสนอเป็นวิทยานิพนธ์เรื่อง "การเปรียบเทียบ
การจัดการเกี่ยวกับการพัฒนาบุคลากรทางการพยาบาลของหัวหน้าหอผู้ป่วยในโรงพยาบาล
สังกัดทบวงมหาวิทยาลัย" โดยมี รองศาสตราจารย์ สมคิด รักษาสิทธิ์ เป็นอาจารย์
ที่ปรึกษา ในการนี้ นิสิตจำเป็นต้องเก็บรวบรวมข้อมูลต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องโดยการแจกแบบ
สอบถามแก่หัวหน้าหอผู้ป่วยของโรงพยาบาลศรีนครินทร์

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์จากท่านได้โปรดพิจารณาอนุญาตให้
น.ส. ชุติมา ศรีเอี่ยม ได้เก็บรวบรวมข้อมูลดังกล่าว เพื่อประโยชน์ทางวิชาการ และ
ขอขอบคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร. ลันตี อุงสุวรรณ)

รองคณบดีฝ่ายบริหาร

รักษาการแทนคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

แผนกมาตรฐานการศึกษา

โทร. 2150895-9 ต่อ 3530

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

วันที่ 25 มกราคม 2533

เรื่อง ขอความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม

เรียน หัวหน้าหอผู้ป่วย

เนื่องด้วยดิฉัน นางสาวชติมา ศรีเอี่ยม นิสิตปริญญาโทบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการพยาบาล ภาควิชาพยาบาลศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ได้ทำการวิจัยเรื่อง "การเปรียบเทียบการจัดการเกี่ยวกับการพัฒนาบุคลากรของหัวหน้าหอผู้ป่วย ในโรงพยาบาลสังกัดทบวงมหาวิทยาลัย" โดยการใช้แบบสอบถาม ดิฉันจึงใคร่ขอความร่วมมือจากท่าน โปรดกรุณาตอบแบบสอบถามในการวิจัยครั้งนี้ทุกข้อ เพื่อเป็นประโยชน์ในการพัฒนาวิชาชีพต่อไป และคำตอบในแบบสอบถาม ผู้วิจัยจะไม่เปิดเผยสำหรับการนำเสนอข้อมูล จะนำเสนอในลักษณะส่วนรวม

จึงเรียนมาเพื่อโปรดตอบแบบสอบถามให้แล้วเสร็จภายใน 1 สัปดาห์ ภายหลังจากที่ท่านได้รับแบบสอบถาม และโปรดส่งแบบสอบถามคืนฝ่ายการพยาบาลที่ท่านสังกัดอยู่ด้วย จักเป็นพระคุณอย่างยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

ชติมา ศรีเอี่ยม

(นางสาว ชติมา ศรีเอี่ยม)

แบบสอบถาม

เรื่อง การเปรียบเทียบการจัดการเกี่ยวกับการพัฒนาบุคลากรทางการพยาบาลของ
หัวหน้าหอผู้ป่วย ในโรงพยาบาลสังกัดทบวงมหาวิทยาลัย

- คำชี้แจง 1. แบบสอบถามนี้แบ่งออกเป็น 3 ตอน
ตอนที่ 1 สถานภาพส่วนบุคคลของหัวหน้าหอผู้ป่วย
ตอนที่ 2 การจัดการเกี่ยวกับการพัฒนาบุคลากรทางการพยาบาลของ
หัวหน้าหอผู้ป่วย จำนวน 61 ข้อ
ตอนที่ 3 ปัญหาของการจัดการเกี่ยวกับการพัฒนาบุคลากรทางการ
พยาบาลของหัวหน้าหอผู้ป่วย จำนวน 31 ข้อ
2. กรุณาตอบทุกข้อ เพื่อเป็นประโยชน์ในการนำไปวิเคราะห์

ตอนที่ 1 สถานภาพส่วนบุคคล

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ลงใน หน้าข้อความ
ตามความเป็นจริง

1. ระยะเวลาที่ท่านดำรงตำแหน่ง หรือรักษาการตำแหน่งหัวหน้า
หอผู้ป่วย ปี

2. วุฒิการศึกษาชั้นสูงสุด

- 1) ประกาศนียบัตรพยาบาลและผดุงครรภ์
2) อนุปริญญาพยาบาลหรือเทียบเท่า
3) ปริญญาตรีทางการพยาบาล หรือเทียบเท่า
4) ปริญญาตรี (ต่อเนื่อง) สาขาวิชา

5) ปริญญาโท สาขาวิชา

6) สูงกว่าปริญญาโท สาขาวิชา

ช่องนี้สำหรับ

ผู้วิจัย

1-3

4-5

6

3. ท่านเคยได้รับการอบรม หรือศึกษาเพิ่มเติม เกี่ยวกับ
การบริหาร และ/หรือ การจัดการหรือไม่

- 1) เคย ครั้งสุดท้ายเมื่อ
- 2) ไม่เคย

ช่องนี้สำหรับ

ผู้วิจัย

7

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตอนที่ 2 การจัดการเกี่ยวกับการพัฒนาบุคลากรทางการพยาบาลของ
หัวหน้าหอผู้ป่วย

คำจำกัดความ

การพัฒนาบุคลากรทางการพยาบาล หมายถึง กิจกรรมและประสบการณ์ทางวิชาการที่หัวหน้าหอผู้ป่วยจัดทำขึ้น เพื่อพัฒนาความรู้ ความสามารถ ทักษะ ทักษะ และวิธีการทำงานทางการพยาบาลของพยาบาลที่ปฏิบัติงานในหอผู้ป่วยที่ตนรับผิดชอบ เช่น การปฐมนิเทศพยาบาลที่เข้าทำงานใหม่ การแนะนำการใช้เครื่องมือเครื่องใช้ การดูแลผู้ป่วย ฯลฯ

การจัดการเกี่ยวกับการพัฒนาบุคลากรทางการพยาบาลประกอบด้วย

ด้วย 3 ขั้นตอน คือ

1. การวางแผน
2. การดำเนินงาน
3. การประเมินผล

คำชี้แจง ตามหัวข้อต่อไปนี้เป็นประเด็นพิจารณาว่า ท่านได้ทำกิจกรรมเหล่านี้อย่างไรใน
งานการพัฒนาบุคลากรพยาบาลในหน่วยงานที่ท่านรับผิดชอบ แล้วทำ
เครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ท่านต้องการ

ทำเป็นประจำ	หมายถึง	ท่านได้ทำกิจกรรมนั้นทุกครั้งที่ จัดทำโครงการพัฒนาบุคลากร
ทำแต่ไม่สม่ำเสมอ	หมายถึง	ท่านได้ทำกิจกรรมนั้นเป็นบางครั้ง ที่จัดทำโครงการพัฒนาบุคลากร
ไม่ได้ทำ	หมายถึง	ท่านไม่ได้ทำกิจกรรมนั้น ๆ

ตัวอย่าง

ข้อความ	ทำเป็นประจำ	ทำแต่ไม่สม่ำเสมอ	ไม่ได้ทำ	ช่องนี้สำหรับ ผู้วิจัย
1. การประชุมในหอผู้ป่วย	✓			
2. การจัดการประชุมในหอผู้ป่วยปฏิบัติโดย				
2.1 จัดทำเอง	✓			
2.2 จัดทำร่วมกับบุคลากร ในหอผู้ป่วย		✓		
2.3 มอบหมายให้มิผู้รับผิดชอบ			✓	

ข้อความ	ทำเป็นประจำ	ทำแต่ไม่สม่ำเสมอ	ไม่ได้ทำ	ช่องนี้สำหรับผู้วิจัย
<u>การวางแผน</u> การพัฒนาบุคลากรทาง การพยาบาลในหอผู้ป่วย				
1. สำรวจความต้องการการพัฒนา บุคลากรในหอผู้ป่วยที่ท่านรับผิดชอบ	8 ☐
2. การสำรวจความต้องการ ท่านใช้ วิธีการดังต่อไปนี้				
2.1 สังเกตการปฏิบัติงานของ บุคลากรด้วยตนเอง	9 ☐
2.2 สอบถามความต้องการโดย แจกแบบสอบถามเป็น รายบุคคล	10 ☐
2.3 ประชุมบุคลากรพยาบาล เพื่อประมวลปัญหาและ ความต้องการการพัฒนา บุคลากร	11 ☐
2.4 ปรึกษาหารือกับผู้ร่วมงาน อย่างไม่เป็นทางการ เพื่อ ประมวลปัญหาและความ ต้องการการพัฒนาบุคลากร	12 ☐
2.5 เปรียบเทียบผลการปฏิบัติ งานกับเกณฑ์มาตรฐาน การ ปฏิบัติงานของหน่วยงาน	13 ☐

ข้อความ	ทำเป็นประจำ	ทำแต่ไม่สม่ำเสมอ	ไม่ได้ทำ	ช่องนี้สำหรับผู้วิจัย
2.6 รับฟังความคิดเห็นจากผู้รับบริการหรือเจ้าหน้าที่ในหน่วยงานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง	14 ☐
2.7 ศึกษานโยบายและแผนพัฒนาบุคลากรของสถาบัน	15 ☐
3. จัดลำดับความต้องการ การพัฒนาบุคลากรที่ได้จากการสำรวจ	16 ☐
4. การจัดลำดับความต้องการ หรือ ความสำคัญของการพัฒนาบุคลากรท่านปฏิบัติโดย				
4.1 ทำเอง	17 ☐
4.2 ทำร่วมกับบุคลากรในหอผู้ป่วย	18 ☐
4.3 รวบรวมความเห็นที่บุคลากรในหอผู้ป่วยเสนอมา	19 ☐
5. จัดทำโครงการพัฒนาบุคลากรพยาบาลที่มีกำหนดระยะเวลา 1-7 วันสำหรับหอผู้ป่วยที่ท่านรับผิดชอบ	20 ☐
6. จัดทำโครงการพัฒนาบุคลากรพยาบาลที่มีกำหนดระยะเวลา มากกว่า 1 เดือน สำหรับหอผู้ป่วยที่ท่านรับผิดชอบ	21 ☐

ข้อความ	ทำเป็นประจำ	ทำแต่ไม่สม่ำเสมอ	ไม่ได้ทำ	ช่องนี้สำหรับผู้วิจัย
7. การจัดทำโครงการพัฒนาบุคลากร พยาบาลในข้อ 5 และ 6 ท่าน ปฏิบัติโดย				
7.1 ทำเอง	22 ☐
7.2 ทำร่วมกับบุคลากรในหอผู้ป่วย	23 ☐
7.3 มอบหมายให้มิผู้รับผิดชอบ แต่ละโครงการ	24 ☐
8. การจัดบุคลากรเข้าร่วมโครงการ พัฒนาบุคลากรที่จัดขึ้นในหอผู้ป่วยที่ ท่านรับผิดชอบท่านปฏิบัติโดย				
8.1 จัดเอง	25 ☐
8.2 ให้บุคลากรเข้าร่วมตาม ความสมัครใจ	26 ☐
8.3 พิจารณาร่วมกับบุคลากร ในหอผู้ป่วย	27 ☐
9. กำหนดวิธีการประชาสัมพันธ์เพื่อ จูงใจบุคลากรในหอผู้ป่วย ที่รับ ผิดชอบเข้าร่วมโครงการพัฒนา บุคลากรที่จัดขึ้นในหอผู้ป่วย	28 ☐

ข้อความ	ทำเป็นประจำ	ทำแต่ไม่สม่ำเสมอ	ไม่ได้ทำ	ช่องนี้สำหรับผู้วิจัย
10. จัดทำแผนการประเมินเกี่ยวกับการพัฒนาบุคลากรดังนี้				
10.1 ประเมินโครงการ	29 ☐
10.2 ประเมินพัฒนาการของบุคลากรที่เข้าร่วมโครงการ	30 ☐
11. วางแผนติดตามพัฒนาการของบุคลากรที่เข้าร่วมโครงการพัฒนาบุคลากรที่จัดขึ้นในหอผู้ป่วย	31 ☐
<u>การดำเนินงาน</u> การพัฒนาบุคลากรทางการพยาบาลในหอผู้ป่วย				
1. กำหนดผลที่คาดหวังหรือมาตรฐานของงาน ที่จะใช้เป็นเกณฑ์ตัดสินผลของการพัฒนาบุคลากร	32 ☐
2. ตั้งคณะกรรมการพัฒนาบุคลากรในหอผู้ป่วยที่ท่านรับผิดชอบ	33 ☐

ข้อความ	ทำเป็นประจำ	ทำแต่ไม่สม่ำเสมอ	ไม่ได้ทำ	ช่องนี้สำหรับผู้วิจัย
3. การจัดตั้งคณะกรรมการดำเนินงานโครงการพัฒนาบุคลากร ท่านปฏิบัติโดย				
3.1 ตั้งคณะกรรมการดำเนินงานแต่ละโครงการ	34 ☐
3.2 ตั้งคณะกรรมการดำเนินงานเป็นวาระ	35 ☐
3.3 มอบหมายความรับผิดชอบแต่ละงานเป็นรายบุคคล	36 ☐
3.4 ใช้อาสาสมัครจากบุคลากรในหอผู้ป่วย	37 ☐
4. ประชุมคณะกรรมการเพื่อทบทวนวัตถุประสงค์ของโครงการ	38 ☐
5. กำหนดหน้าที่รับผิดชอบของบุคลากรที่รับผิดชอบแต่ละงานในโครงการฯ	39 ☐
6. กำหนดขอบข่ายเนื้อหาสาระและวิธีการพัฒนาบุคลากรของแต่ละโครงการตามวัตถุประสงค์	40 ☐
7. กำหนดตารางการปฏิบัติงานหรือตารางการอบรม ของแต่ละโครงการ	41 ☐

ข้อความ	ทำเป็นประจำ	ทำแต่ไม่สม่ำเสมอ	ไม่ได้ทำ	ช่องนี้สำหรับผู้วิจัย
8. จัดหาเครื่องมือ อุปกรณ์ สื่อการสอน และเอกสารที่ใช้ในการดำเนินงาน				42 ☐
9. ควบคุมการดำเนินงานให้เป็นไปตามแผนที่กำหนดไว้				43 ☐
10. ปรับแผนการดำเนินงานให้เหมาะสมกับสถานการณ์				44 ☐
11. ประสานงานกับบุคลากรหรือเจ้าหน้าที่ในหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง				45 ☐
12. ประเมินผลการดำเนินงานเป็นระยะ ๆ				46 ☐
13. รายงานการดำเนินงานตามแผนที่วางไว้ให้ผู้ที่เกี่ยวข้องได้รับทราบ				47 ☐
การประเมินผล การพัฒนาบุคลากรทางการพยาบาลในหอผู้ป่วย				
1. กำหนดเป้าหมายและรูปแบบการประเมินผลโครงการพัฒนาบุคลากร				48 ☐
2. วิเคราะห์ข้อมูลเพื่อประเมินโครงการพัฒนาบุคลากร				49 ☐

ข้อความ	ทำเป็นประจำ	ทำแต่ไม่สม่ำเสมอ	ไม่ได้ทำ	ช่องนี้สำหรับผู้วิจัย
3. การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อประเมิน				
โครงการฯ ท่านวิเคราะห์เกี่ยวกับ				
3.1 ความสอดคล้องของวัตถุประสงค์และเนื้อหาของโครงการฯ	50 ☐
3.2 ปัจจัยที่นำมาใช้ในการดำเนินโครงการ	51 ☐
3.3 ผลลัพธ์ หรือผลสัมฤทธิ์ของโครงการ	52 ☐
4. การรวบรวมข้อมูลเพื่อประเมิน				
โครงการฯ ท่านใช้วิธีใด				
4.1 วิเคราะห์จากเอกสาร	53 ☐
4.2 สังเกตการปฏิบัติงานของบุคลากรที่เข้าร่วมโครงการฯ ด้วยตนเอง	54 ☐
4.3 สอบถามโดยใช้แบบสอบถาม หรือแบบสัมภาษณ์	55 ☐
4.4 ทดสอบเช่น ทดสอบการปฏิบัติงานทดสอบความรู้ที่ได้จากการพัฒนาบุคลากร	56 ☐

ข้อความ	ทำเป็นประจำ	ทำแต่ไม่สม่ำเสมอ	ไม่ได้ทำ	ช่องนี้สำหรับผู้วิจัย
4.5 ให้ความรู้แก่บุคลากรที่เข้าร่วมโครงการฯ และที่เกี่ยวข้อง เสนอความเห็นเป็นลายลักษณ์อักษร	57 ☐
5. ประเมินการดำเนินของโครงการฯ เป็นระยะ ๆ	58 ☐
6. ประเมินผลเมื่อการดำเนินโครงการสิ้นสุด	59 ☐
7. กำหนดเป้าหมายและวิธีการประเมินพัฒนาการของบุคลากรที่เข้าร่วมโครงการฯ	60 ☐
8. กำหนดผลที่คาดหวัง หรือเกณฑ์มาตรฐานขั้นต่ำของการประเมิน	61 ☐
9. ประเมินผลบุคลากรที่เข้าร่วมโครงการฯ	62 ☐

ข้อความ	ทำเป็นประจำ	ทำแต่ไม่สม่ำเสมอ	ไม่ได้ทำ	ช่องนี้สำหรับผู้วิจัย
10. การประเมินพัฒนาการของบุคลากรที่เข้าร่วมโครงการฯ ท่านใช้วิธีการใด				
10.1 ทำการประเมินเองเป็นรายบุคคล				63 ☐
10.2 จัดตั้งคณะกรรมการประเมิน				64 ☐
10.3 ให้บุคลากรที่เข้าร่วมโครงการฯ ประเมินตนเองตามความสมัครใจ				65 ☐
10.4 ให้บุคลากรที่เข้าร่วมโครงการฯ ประเมินกันเอง				66 ☐
10.5 ประเมินโดยการประชุมร่วมกัน				67 ☐
11. ติดตามประเมินผลการปฏิบัติงานของบุคลากรพยาบาลที่เข้าร่วมโครงการเป็นระยะ ๆ เช่น 3 เดือน หรือ 6 เดือน ภายหลังจากการฝึกอบรม				68 ☐

ตอนที่ 3 ปัญหาของการจัดการเกี่ยวกับการพัฒนาบุคลากรทางการพยาบาลของ
หัวหน้าหอผู้ป่วย

คำชี้แจง โปรดอ่านข้อความในแต่ละข้อ แล้วพิจารณาว่าท่านพบปัญหาในกิจกรรมที่
เกี่ยวกับการพัฒนาบุคลากรทางการพยาบาลในหน่วยงานที่ท่านรับผิดชอบ
มากน้อย เพียงใด
แล้วทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่กำหนดให้ ที่ตรงกับความคิดเห็นของท่าน
โดยยึดหลักการตอบดังนี้

มากที่สุด	หมายถึง	ท่านพบปัญหาในการปฏิบัติกิจกรรมเรื่องนั้นทุกครั้ง
มาก	หมายถึง	ท่านพบปัญหาในการปฏิบัติกิจกรรมเรื่องนั้นเกือบ ทุกครั้ง
ปานกลาง	หมายถึง	ท่านพบปัญหาในการปฏิบัติกิจกรรมเรื่องนั้นเป็น บางครั้ง
น้อย	หมายถึง	ท่านพบปัญหาในการปฏิบัติกิจกรรมเรื่องนั้นนาน ๆ ครั้ง
ไม่มีปัญหา / น้อยที่สุด	หมายถึง	ท่านไม่พบปัญหาในการปฏิบัติกิจกรรมนั้นเลย

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ข้อความ	ปัญหาที่ท่านประสบ					ช่องนี้สำหรับ ผู้วิจัย
	มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปาน กลาง (3)	น้อย (2)	ไม่มี ปัญหา (1)	
1. <u>การวางแผน</u> การพัฒนาบุคลากร ทางการพยาบาลในหอผู้ป่วย						
1.1 การสำรวจความต้องการการ พัฒนาบุคลากรในหอผู้ป่วย					69 ☐
1.2 การจัดลำดับความต้องการการ พัฒนาบุคลากรที่ได้จากการ สำรวจ					70 ☐
1.3 การจัดทำโครงการพัฒนา บุคลากรพยาบาล					71 ☐
1.4 การจัดบุคลากรเข้าร่วมโครง การพัฒนาบุคลากรที่จัดขึ้น ในหอผู้ป่วย					72 ☐
1.5 การกำหนดวัตถุประสงค์ของ โครงการพัฒนาบุคลากร					73 ☐
1.6 การจัดทำตารางการฝึกอบรม					74 ☐
1.7 การกำหนดวิธีการและเทคนิค ในการอบรม					75 ☐
1.8 การกำหนดวิธีการประชา สัมพันธ์ เพื่อจูงใจบุคลากรใน ในหอผู้ป่วย เข้าร่วมโครงการ					76 ☐

ข้อความ	ปัญหาที่ท่านประสบ					ช่องนี้สำหรับ ผู้วิจัย
	มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปาน กลาง (3)	น้อย (2)	ไม่มี ปัญหา (1)	
1.9 การจัดทำแผนการประเมิน						
1.9.1 โครงการฯ						77 ☐
1.9.2 พัฒนาการของ บุคลากรที่เข้าร่วม โครงการฯ						78 ☐
1.10 การวางแผนงบประมาณ โครงการพัฒนาบุคลากร ในหอผู้ป่วย						79 ☐
1.11 การได้รับงบประมาณสำหรับ การพัฒนาบุคลากรในหอผู้ป่วย						80 ☐
1.1 การวางแผนติดตามพัฒนาการ ของบุคลากรที่เข้าร่วม โครงการ						81 ☐
2. การดำเนินงาน การพัฒนาบุคลากร ทางทฤษฎีในหอผู้ป่วย						
2.1 การกำหนดผลที่คาดหวังหรือ มาตรฐานของงานที่จะใช้ เป็นเกณฑ์ตัดสินผลของการ พัฒนาบุคลากร						82 ☐

ข้อความ	ปัญหาที่ท่านประสบ					ช่องนี้สำหรับ ผู้วิจัย
	มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปานกลาง (3)	น้อย (2)	ไม่มี ปัญหา (1)	
2.2 การจัดตั้งคณะกรรมการพัฒนาบุคลากรในหอผู้ป่วย	83 ☐
2.3 การกำหนดหน้าที่และความรับผิดชอบแต่ละงาน	84 ☐
2.4 การกำหนดขอบข่ายเนื้อหาสาระและวิธีการพัฒนาบุคลากรแต่ละโครงการ	85 ☐
2.5 การจัดหาเครื่องมืออุปกรณ์สื่อการสอน และเอกสารที่ใช้ในการดำเนินงาน	86 ☐
2.6 การควบคุมการดำเนินงานให้เป็นไปตามแผนที่กำหนด	87 ☐
2.7 การปรับแผนการดำเนินงานให้เหมาะสมกับสถานการณ์	88 ☐
2.8 การประสานงานกับบุคลากรหรือเจ้าหน้าที่ในหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง	89 ☐
2.9 การประเมินผลการดำเนินงานเป็นระยะ ๆ	90 ☐

ข้อความ	ปัญหาที่ท่านประสบ					ช่องนี้สำหรับ ผู้วิจัย
	มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปาน กลาง (3)	น้อย (2)	ไม่มี ปัญหา (1)	
3. การประเมินผล การพัฒนาบุคลากร ทางการพยาบาลในหอผู้ป่วย						
3.1 การกำหนดเป้าหมายและ รูปแบบการประเมินผล โครงการฯ	91 ☐
3.2 การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อ ประเมินโครงการฯ	92 ☐
3.3 การรวบรวมข้อมูลเพื่อ ประเมินโครงการฯ	93 ☐
3.4 การประเมินผลโครงการ เป็นระยะ ๆ	94 ☐
3.5 การประเมินผลเมื่อการ ดำเนินโครงการสิ้นสุด	95 ☐
3.6 การกำหนดเป้าหมายและวิธี การประเมินพัฒนาการของ บุคลากรที่เข้าร่วมโครงการ	96 ☐
3.7 การกำหนดผลที่คาดหวังหรือ เกณฑ์มาตรฐานขั้นต่ำของการ ประเมินบุคลากรที่เข้าร่วม โครงการฯ	97 ☐

ข้อความ	ปัญหาที่ท่านประสบ					ช่องนี้สำหรับ ผู้วิจัย
	มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปาน กลาง (3)	น้อย (2)	ไม่มี ปัญหา (1)	
3.8 การกำหนดวิธีการประเมินผล บุคลากรที่เข้าร่วมโครงการฯ						98 ☐
3.9 การติดตามประเมินผลการ ปฏิบัติงานของบุคลากรนยาบาล ที่เข้าร่วมโครงการฯ เป็น ระยะ ๆ เช่น 3 เดือน หรือ 6 เดือน ภายหลังการฝึก อบรม						99 ☐

ขอขอบคุณที่ให้ความร่วมมือ

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ประวัติผู้วิจัย

นางสาว ชุติมา ศรีเอี่ยม สำเร็จการศึกษาวชิยาศาสตรบัณฑิต
(พยาบาล และ ผดุงครรภ์) จากคณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
เมื่อปีการศึกษา 2526 และได้เข้าศึกษาต่อปริญญาโทบัณฑิต เมื่อปีการศึกษา 2528
ปัจจุบันเป็นพยาบาลประจำการ แผนกไอซียู โรงพยาบาลกรุงเทพ

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย